

تَوَلَّى كَيْسَرُ مَكْمُورُ زِيَارَتِي

اِسْتِيْثَانِيُوْل

سنه لك ابويه سي

۵۰ غروش

.....

پوسته اجر تي

۱۰ غروشدر

لسخه سي

۵ غروش

.....

پوسته اجر تي

۴۰ پاره در

شَهْرُ اَمَانَتِي مُحَمَّدِي

شهر امانتي طرفنده آبره بر نشر ارنور

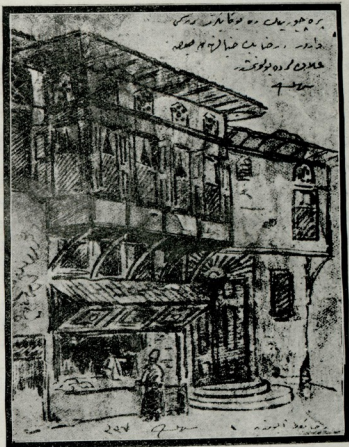
عَمْرَانِي، قِسْم

تورك اوى معماريسى حقنده برقچ سوز

[استقبالك شهر موزه‌سنة اتخاف]

يرلرلرمزدهده واردر . فى الحقيقه اسكى تورك آشيانلرى
بوكون يوقدر . تورك اوى محيط و زمانه كوره نه صورتله
ده كيشمشدر ؟ بونك ايچون آنادولينك بو خصوصده
چوق قيمتلى شهر وكويارنى كزهرك تدقيق ايتك
لازمدر . بو موضوع بزده هيچ تدقيق اولونماشدر .
شهرمرك تاريخنى تدقيق ايده جك اولورسوق اخشاب
انشاآت يوزندن حصوله كان ومتعدد صالغينلرله هر يوز

بوكون غايت قيمتلى بروضوعدن بحث ايده جكم :
برعصر اوله كلنجه به قدر تورك اصيل ذوقيله سوسله عش
ملى بر طرزده ياپيلمش اولر . تورك اوى ديننجه بالخاصه
غربليارلك عقلنه دار ، صيقيجي ، كومس كبي يرلر كاير .
قاديئلرى بالخاصه حرم دينن يره طيقيلمش بر حالده
هواسزلقدن بونالمش عد ايدهرلر . بو غايت ياكاش
دوشونجه اسكى اولرى تدقيق ايتكه فرصت بولاماش

اسكى بر تورك اوى

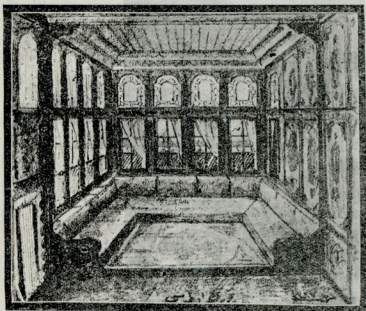
ایوبده نام بر عصرلقی تورک آشایی

مسکینه شدیدی . رفاهک آزالمه سی هم غیر طبعی بر
توکه سوق ایتدی و همده ذوقسزک باش کوستردی .
بز بوکامی معمارینک آنارشوی دوری اطلاق ایده بیلیرز .
بو آنارشوی دوام ایتدی و حالاده دوام ایدیور . مثلاً
زده هنوز تدقیق اولوغه دق بر موضوع بودر
دیمشده . مثلاً ایستورز که تام ذوقزی اوقشایه جق
بر او یا یالم . غرب اثرلی روحزی اوقشایمور .
شرق بارلاق اثرلرندن استعانه ایده چکیز .
زده جامع معماریسی انی تدقیق اولوغشدر .
بالانلر حاضر لایور . وجوده کتیردیکمز بو اثرلرک یعنی او
بالانلرینک جامع بوزمه سی اولدیغنی کورپوروز . عجباً

سنده بر منتظماً یاندیغنی او کره نیرز . بز کرک بوغازک
هرایکی ساحلنه و کرک استانبولک مستقلاً و هجرا کوشه لرینه
موقت کاشانه لر قوردق . او زمانلر توکلک پاکش بر
شکلده تلقیسی دنیا یه میل و رغبتی آزالتدی . یالکیز
کندی حیاتی دوشونه بیلده . هیچ چوققارمیزی
دوشونه مدک . اونلرجه بو اولوملی دنیاده اویله متین ،
عصرلرجه دایانه جق اولره مالک اولماق دنیا یه میل نقطه سندن
موافق بر دوشونجه اولامازدی . خالقک . ههما امکان
رفاه و سعادت ایچنده کچیردیکی دوره لرده کی انشاطرزلرمز
چوق مکمل بر سیر تعقیب ایتدی . ۳۰۰ سنه ک تدنی
نه قدر اولسه روحلرده ده بر تاثیر حصوله کتیره رک خلق

حاجت یوق . مملکتی شویله بر دولاشلم . برسه ،
ایز میت ، آقره ده متعدد ؛ کبزه ، ادرنه ، یکیشیر

بزه بتالره قوناچق بخیره نمونه سی می یوقدر . خارجی
ترینانه عائد اورنکار قالماشمی در . هپسی وارددر . فقط
تدقیق اولونما مشدر . بو عصرده تام
بر تورک اونی یوزسنه اولکی شرائطه کوره
بایق فی الحقیقه فاحش بر خطادر . انشآت
فی جوق ایروله مشدر ، اولرمزده عصری
تأسیسات لازمدر . بونلر همه حال یاییلاچقدردر .
بو جهتلی اونوقت ایجاب ایتمز . آما بخون
اسکی اولرک ترینات و طرز لرندن استفاده ایتمه لم .
انسانار زمان ، مکان و محیطک دائمًا تحت
تأثیرندهدر . و یقتور هوغویله طرز معماری بی
اقلیم دوغورور دیمشدر : (فن معماری بی
اقلیم توصیف ایددر . اقلیم وجوده کتیردر .
کسکین بر جانی باغوری ، مسطح اولانی
کوئیتی ، طاشلرله اور تولمش اولانی ایسه

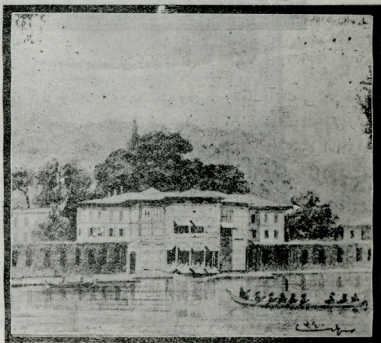

تورک ارطلسی

وساثر یرلره کیتدی کمزده طرز معماری عینی تورک
طرزی در . هیچ بر یردن استعانه ایتماش و هیچ
بر یری تقلید ایتمه مشدر . تورک صاف

روزکاری بول بر اقلیمی یشینا اشارت ایددر) بو فکر
جوق دوغورودر . مثال ارامق ایخون خارجه چیقمه

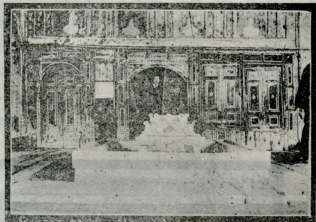
و نجیب و اصل رو خندن هر شیده اولدینی کی
بو جهتده خارقه لر ایجاد ایتمشدر .
دنیا ده مکانسز قالمی آخرتده ایانسز
قالتق قدر دیندارانه بر تلقی قارشوسنده
متجسس اولان تورک ؛ مملکتی رنکارنک ،
غایت دایاییلی ، ظریف اولرله سوله مشدر .
بوتورک طرزی استانبولده ، ادرنه ده
آقره ده یک خصوصی وصفارله آیرلشده
ینه عینی طور دن اوزا قلا شامشدر .
بو کون بوسایدیفیز یرلرده یک محدودو
جوق کوزل اولر وارددر . بونلرک تدقیق
تورک اوی سیستمی قورتاراجقدردر .
بونلری سرلیما تدقیق و تثبیت ایستدیر مک

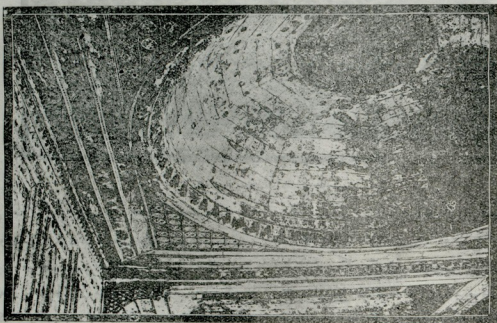
بیکده عایون آباد

طرز و اصوللارده اولرده راست کلبورز که بونلره اودیمک ایچون انسان برآز حجاب دو بویور . بویک اساسلی ملی ذوقی قورتارمق هیمز ایچون بور جدر . اویایانلر بوخوصصده تنور ایده بیلیمک ایچون وجوده کتیر یان و طول بلانان مودللر بلدیله لرك براوطه سنده شهیر اولونمالی، ایجاب ایده سه ایضاحات ویرلی و خلق تام برفکرده صاحب اولارق و ذوقی مدرک اولارق اوی یایا باملی در . بلدیله لرده اندک مهم بر وظیفه دن بر نبذه بحث ایتد کدن صوکرده استاسبولده حالا موجود و هر کس طرفندن تدقیق اولونغسی الزم اولان اولرده رجوع ایده جکم . اولرک بروجهر برفرعاتی تفصیل ایتک ایستیمورم . اسکی قوناقلردن، رجال سیرایلردن بحث ایده جک ده کم . زرا بوکاد اثر مثالری یوقدر . اولسه دخی اجتماعی شرائطده کیشمشدر . بزم لزومی یوقدر . مثلاً قرق اوله ملی بر اولوه بوقدر . ایچنده یوزلرجه بندکان

شهر بلدیله لرینک بور جدر . هر بلدیله نك اساساً بر معماری وارددر . باشقه بر مصرف و شکله لزوم یوقدر . مادام که نمائیکتمز محتاج اعماردر . شیرین وطنه نك هر مارق

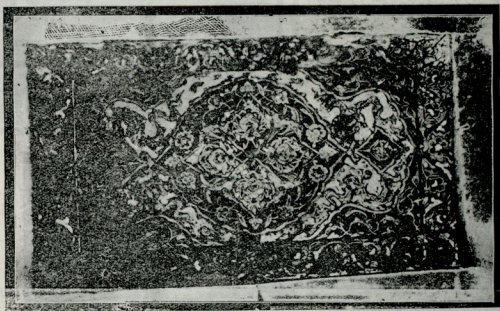
آناطولی حصارنده عموجه حسین پاشا یالینده صدف قاقهلی دولاب و اورته ده مسلیل وحوض

سوسله یه جکیز . اولرر که بو ساحه ده تورک ذوق واصلاتی اوقونسون و بو اوم معماریسی آتار شیمسه نهایت ویر بلسون . صوکرده عصر اولنه کلنجیه قدر اواناشاسی حقنده جاری اولان قاعده لر صوکرده زمانلرده اونو تاشدر . اویله برباد

پك ده كرلى موزه مديرمن خليل بك افدينك آرزولريله
بومستنا تزينيك اوريژ يناللى موزه ده حفظ اولونمش
وبلانلى يالئشدر . بالخاصه بورانك طواوندن بحث
ايدم جكم . بولوانلر بزده اوچ دانهدر . اوچي ده
فوق العاده زينتلى ، مذهب و نظربدر . پك ساده و تام
بر تورك طرزنده يالئشدر . بونلردن برى ادرنه ده محترق
(سراى جديد عامره نك) جهانما قصرينك طوانى در .
آلنده كي جيجانه لكك افلاق نتيجه سى ۱۲۹۳ روس
حر بنده يالئشدر . برى ده طويقو خارجده تاقيه جى

نزده شكللى ، رنكللى ، جسامتلى ، قسيات داخله لرى ،
طوان و ديوار زينتللى ، صوفلر ، جامكانلى اوطه لر ، سائر
اوافق و كنش اوطه لر ، واسطه تسخين اولان اوجاقلر ،
نقش ايشللى چينللى تدقيق ايتدكن صوكره تام
بر فكر آلايليرز . موجود اوليان بناللى تاريخى و باشقه
لسانلر ده يازلمش قولكسيونلردن آزجوق بر خطا ايله
بولق قابلدردر . مثلا بيك باغچسك يرنده وقتيله كاڭن
و Pavillon de Reis دينلن (هايون آباد) ك ۲۰۰
سنه لك بر ماضي سى واردردر . فرانسلرك رئيس افندى

تاقيه جى مسجدنك مدخل طوانى

جامعنده در . مع الاسف جاهل اللر طرفدن برباد بريشلى
رنكله بويالئشدر . برى ده موضوع بحث اولان يالئك
طوانى در . كون بكون زمينلرى دو كولمكدده وصولمكدده در .
بزده اسكى طوانلر ده دائر نمونه لرچوقدر . ينه تاقيه جى
جامعنك مدخل قاپوسى اوزرنده كي طوانان ، طويقوده
احمد پاشا جامعى مؤذن مقصوده لرى طوانلرى فوق العاده
برشكلده مذهب و قيمتلى در . بونلرى تدقيق ايتك لازمدر
وبويازلىرى اوقويانلرك محلا " كورمه لرى نمكندر . اوزمان
يازدقلرمزك دوغر و لغى ميدانه چيقار . يالكيز ايشيتمكله
اكتفا ايتك كافى ده كادر . كورمك ده لازمدر .

كوشكى اطلاق ايتدكارى بو ساحلخاه جاهجه سنه ۹۰
سنه اول يقدر بولشدر . حال حاضرده ريختيه لريله ،
آغاچللى موجوددر . بوكا مائل كوزلر بوغاز ايچينى
سوسله ين بنالر بوكون موجود ده كادر . ده ديكر بر
چوق كاشانه لر موجود ايسده پك مهم اولارق آنادولو
حصارنده كون بكون چوكدن و بركون آنى انهدامنى
بكله ين عموجه حسين پاشا ياليسى واردردر . بو شاه اثرى
وقتيله فرانسه سفيرى موسيو پومپار بالخاصه شرقى
چوق سوهن ماداميله برابر پك ظريف وجدى بر اثريله
تويج ايتشدر . بالخاصه بورانك طوانانى پك مكميلدر .

برمقالهیه اولرمزك اهميتنى صیغدمق ممکن دکلدر .
 بونك حقنده قوجه بر اثر یازمق لازمدر . بو اثرك درتده
 اوجی رسم اولمالیدر . آنحقق بوصورتله ده کرنی آ کلایه -
 بیایرز . وثائق هیچ بر زمان اصلاریله برابر اولمازسه
 بر قیمت ویرمز . ینه آ نادولو حصارنده کی یالینك یالدرلی
 سالوننده صدف قاقهلی دولابلری و اورتده کی سلسیلالی
 حوضی ده تدقیق ایدم . دوشونمهلی بركه بزده اسکیدن
 نایچه ذوقلر وارمش . دوشونجه لرمزی هرساحهده

یاپایلامشز . هر ایسته دیکمز وجوده گئش اجتماعی
 حیاتمزدده انساخه و شرفله یاشامشز . بونی تمادی
 ایتدیرمك لازمدر . توركك بوساحهدهده اصیل ذوقی
 قورتارملی و بودویغولرمزی اعلان ایتملی ز . انسان جالیشر .
 اوندراحت اتمك وتمیزیمك آرزوسنی بسلر . بوحسلرمزی
 بوكوزهل وثاقله تمیه ایتملی ز . زیرا بوده روحلك محتاج
 اولدیغی برغدادر . ۲۴ اغستوس ۹۲۷
 شیشلی : د . ا . س .